1852. No. 74.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 14 SEPTEMBER.

NOTIFICATIE.

DE COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie *Friesland*,

Gelet op de resolutie van Heeren Gedeputeerde Staten der provincie, van den 6 September 1852, no. 81, alsmede op de bepalingen van art. 11 der wet van den 6 Maart 1852, (Staatsblad no. 47),

Brengt, bij deze, ter kennis van de daarbij belanghebbenden:

dat de opening van alle geoorloofde jagtbedrijven, bedoeld bij art. 15 der wet van den 6 Maart 1852, (Staatsblad no. 47), — voor zoo verre niet reeds bepaald bij besluit van HH. Gedeputeerde Staten, van den 21 Julij ll., no. 8, ter kennis van het publiek gebragt bij de notificatie van den 22 Julij ll., — voor dit jaar wordt vastgesteld op den *zeven en twintigsten* September.

En zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

Aldus gedaan binnen *Leeuwarden*, den 11 September 1852.

De Commissaris des Konings,
VAN PANHUIJS.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de setting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 10 September 1852, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde	*f* 8,70.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . .	- 199,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . .	- 199,00.

Leeuwarden, den 11 September 1852.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS.

LONDEN, den 9 September.

Nopens de spoorwegen in Engeland vindt men in een officieel verslag, dat tot het einde van 1850 de spoorwegmaatschappijen eene som hadden bijeengebragt van 240,250,000 pond sterling, met volmagt, om nog 122 500 000 p. st. bijeen te brengen. In Junij 1851 bedroeg het getal personen, dat op de spoorwegen in dienst was, 63 500, en voor die op spoorwegen in aanleg waren er nog 43,000 in dienst. In hetzelfde jaar werden 85,500,000 personen op de spoorwegen hier te lande vervoerd, die 8 millioen ponden sterling betaalden; terwijl voor den vervoer der goederen 7 millioen ponden sterling betaald werd.

— Het ontwerp eener groote spoorweglinie door Turkije van Belgrado, over Nisib, Sophia, Philippopolis, Adrianopel, Konstantinopel en door de Aziatische provincien, in de rigting van Bombay, is bij de Porte door eene Engelsche maatschappij ingediend, welke de kosten van aanbouw, op 15,000,000 p. st. berekend, voor hare rekening neemt. De heer *Thompson*, die aan het hoofd der onderneming staat, en vele andere ingenieurs, die het plan ontworpen hebben, bevinden zich te Konstantinopel, om het besluit der Porte af te wachten.

— Een zekere heer *Brown* meent het middel te hebben ontdekt, om in 48 uren van Engeland naar Noord-Amerika en binnen 14 dagen heen en terug naar Oost-Indie te stevenen. Dit wil hij bewerkstelligen met stoombooten, die zoodanig gebouwd worden, dat zij, door middel van een hellend vlak, over de zee glijden in plaats door de baren te gaan, wier tegenstand naar zijn gevoelen alleen oorzaak is van den langeren duur van den togt.

— Uit het dezer dagen in de veertigste vergadering des hulpgenootschaps te Surrey van het Britsch en buitenlandsch bijbelgenootschap uitgebragt verslag blijkt, dat van de oprigting af 39,977 bijbels aan de leerlingen van verschillende scholen, waaronder verscheiden voor havelooze kinderen, verkocht waren; voorts dat het moeder-genootschap zelf gedurende het vorige jaar 1,150,000 en van de oprigting af 25,400,000 bijbels, in 148 verschillende talen en tongvallen, heeft verspreid.

— Op de dezer dagen te Barnet (in Hertford) gehoudene driedaagsche veemarkt zijn ruim 40,000 stuks vee verkocht.

— Uit Hamburg is hier berigt dat aan boord van een Engelschen schoener, die den 30 Augustus van Dantzig te Elseneur arriveerde, twee gevallen van cholera voorgekomen zijn. De kapitein en een matroos stierven aan die ziekte en werden over boord geworpen. De overige equipage was volmaakt gezond gebleven.

— Er zijn berigten uit New-York per stoomschip *Franklin* tot 28 Aug. jl., ontvangen; dit vaartuig heeft 120,000 doll. voor Engeland en 350,000 doll. voor Frankrijk aan boord. Men had te New-York de tijding ontvangen, dat de Mexik. insurgenten de stad Guadalaxara hadden bemagtigd. Het comité van den senaat te Washington had gerapporteerd, dat het Mexik. gouvernement verpligt was de concessie aan den heer *Garay*, tot den aanleg van een spoorweg over de Tehuantepec, gestand te doen, welke die regering naderhand had geweigerd. Van Havanna had men vernomen, dat aldaar wederom vele arrestatien wegens zamenzwering hadden plaats gehad en zelfs verscheidene personen waren doodgeschoten.

PARIJS, den 9 September.

Het voornaamste staatkundig nieuws, dat heden te melden is, bestaat in een besluit van den President, op voordragt van den minister van policie, tot geheele opheffing van het dagblad *le Corsaire*. Dit blad verscheen, na dat het gedurende een paar maanden geschorst was geweest, weder sedert 4 of 5 dagen. Dit is de eerste maal, dat het Bewind gebruik maakt van het regt, dat het zich zelf gegeven heeft, om het verschijnen van dagbladen geheel te doen ophouden. De *Moniteur*, welke het besluit hiertoe bevat, geeft geene redenen op en het is ook niet regt duidelijk, wat tot dezen gestrengen maatregel heeft aanleiding gegeven. Men geeft er dan ook allerlei redenen voor op. Sommigen meenen, dat de heer *de Maupas*, de redacteurs van dit blad heeft willen straffen, omdat zij òf deel genomen hadden aan de vervaardiging der coupletten in het stuk *Dominus Sampson*, dat zoo onverwachte opschudding heeft verwekt, òf dat zij de roijalistische toespelingen in dit stuk hadden toegejuicht. Volgens eene andere lezing zoude de reden van de opheffing zijn, een artikel van den heer *René de Rovigo*, dat wel nagenoeg geheel onschuldig was, maar waarin gesproken werd van toenadering, van verzoening, van aaneensluiting der beide Bourbonstakken. Het Bewind schijnt ongaarne te zien, dat men aldus de herinnering aan de vroegere Regeringen verlevendige. Hoe het zij, *le Corsaire* is het slagtoffer geworden van de ligtgeraaktheid der Regering, die zij op de eene of andere wijze aanstoot heeft gegeven. Natuurlijk heeft deze gestrenge maatregel, waarvoor men slechts op onvoldoende wijze reden weet te geven, schrik verspreid onder de overige dagbladen, vooral bij die, welke een dergelijke maatregel boven het hoofd hangt. *De Presse*, welke reeds twee waarschuwingen heeft ontvangen, loopt, zegt men, groot gevaar om insgelijks opgeheven te worden en ook het *Journal des Débats* is geenszins geheel veilig. Dezer dagen heeft het laatstgenoemde dagblad eene officieuse waarschuwing ontvangen bij gelegenheid van een artikel, dat het behandelde over de finantiën van den Staat. Men heeft het den raad gegeven, voortaan voorzigtiger te zijn en zich slechts te bemoeijen met hetgeen tot zijne bevoegdheid behoort.

— Italie is slechts rustig in schijn. De Regeringen worden er dagelijks verontrust door de kuiperijen der geheime genootschappen; bandieten zijn er in grooten getale en zij zijn moeijelijk te vatten. Te Pérouse hebben arrestatiën van staatkundigen aard plaats gegrepen; er was daar sprake van eene vrij uitgebreide samenzwering; te Bologna en Ferrara zijn militaire commissien benoemd om tegen de leden der vereeniging: *trouw en geheimzinnigheid*, te handelen. Men heeft de afwezigheid opgemerkt der groot-dignitarissen van de Roomsche kerk bij de godsdienstige plegtigheden, welke den 15 Augustus jl., te Rome, bij gelegenheid van het *Napoleons*-feest zijn gecelebreerd; uit eenige inlichtingen, welke de Fransche gevolmagtigde dienaangaande van den kardinaal *Antonelli* heeft ontvangen, is gebleken, dat die afwezigheid moet worden toegeschreven aan het feest van *Maria*-hemelvaart, waarbij al de groot-dignitarissen der kerk de dienst in de St. Pieterskerk bijwoonden. De hertog van Modena heeft zich den 30 Augustus ll., te Livorno naar Napels ingescheept, waar de Russische kanselier graaf *Nesselrode*, den 25 dier maand was aangekomen. — Sedert eenigen tijd is veel gesproken over de ongenade, waarin de generaal *Filangieri*, Prins van Satriano, was vervallen; een aan de nagedachtenis van *Napoleon* gewijde toast, te Palermo uitgebragt op een door den admiraal *la Susse* gegeven banket, zeide men, was de oorzaak dier ongenade. Om te toonen dat noch het een, noch het ander waar was, heeft de Koning van Napels de bevelhebbers van het eskader der Middellandsche Zee aan zijne tafel genoodigd en zelf een toast uitgebragt op den Keizer; de Prins van Satriano was daarbij tegenwoordig en is na het feestmaal naar den zetel van zijn bestuur op Sicilië wedergekeerd. — Er was eene zamenspanning ontdekt, waarin de prins *Ruggiero Settimo*, die op Malta verblijf houdt, sterk betrokken was; er waren soldaten in hechtenis genomen.

— Als een blijk van de thans in Spanje heerschende geestdrift voor spoorweg-ondernemingen, berigt de *Constitutionnel*, dat op den dag waarop te Barcelona de inschrijving opengesteld werd tot deelneming in den aanleg van eenen spoorweg van daar naar Sarragossa, alleen in eerstgenoemde stad ingeschreven is voor een veel grooter aantal aandeelen dan noodig was tot zamenbrenging van het kapitaal. Den 25 Augustus jl. zijn de werkzaamheden tot het aanleggen van eenen spoorweg van Xativa in Valencia naar Almanza in Castilie aangevangen. Dienzelfden dag is te Gijon de spoorweg ingewijd, die op kosten der Koningin-moeder, van die haven naar de steenkolenmijnen van Langreo in Asturie aangelegd is. Als een bewijs hoe zeer deze ondernemingen aan de behoefte des lands voldoen, voert het genoemde blad aan, dat men in Castilia niet weet wat te doen met het aldaar geteelde graan, terwijl Barcelona, Tarragona, Mataro en andere steden aan de Middellandsche Zee graan uit Odessa en Griekenland verbruiken; en dat de wijnen en brandewijnen van Catalonie, die zelfs in Amerika veel worden gedronken, in Castilie naauwelijks bekend zijn.

's GRAVENHAGE, den 11 September.

Bij de Eerste Kamer der Staten-Generaal is in hare Woensdag ll. gehoudene vergadering, ingekomen eene missive van den heer *van Meurs van Hulsthorst*, waarbij deze zijn ontslag neemt als lid der Kamer. De Kamer heeft, onder andere stukken, ontvangen de navolgende door de Tweede Kamer ingezonden wetsontwerpen, als:

een wets-ontwerp betreffende het achterstallig aandeel van Nederland in de Russische schuld in Holland;

een tot aanwijzing der ontheffingen ter zake van de directe belastingen enz.;

een tot veranderde toepassing van het tarief op het artikel Eau des Carmes;

een tot regeling van den pligt der provincie om behoeftige gemeenten te hulp te komen;

een betreffende den waarborg en de belasting der gouden en zilveren werken;

een tot onteigening van perceelen voor den weg langs de nieuwe haven te Groningen, en

29 wets-ontwerpen tot naturalisatie van even zoo vele personen.

Na de trekking der afdeelingen voor de nieuwe ingegane maand hebben de leden zich in hunne sectien vereenigd tot de keuze van hare voorzitters en ondervoorzitters.

In de zitting van heden zijn tot rapporteurs benoemd, voor de Russische schuld, de heeren: *van Eijsinga*, *van Swinderen*, *Cost Jordens* en *Rijckevorsel*, en voor de wet op den waarborg, de heeren: *Cremers*, *'t Hooft*, *Blankenheim* en *van Rooijen*.

Vervolgens is bepaald dat Maandag e. k. de discussiën zullen plaats hebben over de onteigening van een perceel te Groningen en de aanhangige naturalisatie-wetten.

Eindelijk zijn rapporten uitgebragt over de bij de Kamer ingekomen adressen, betrekkelijk den waarborg en de ondersteuning van behoeftige gemeenten.

— De gewone vergadering van de Staten-Generaal, zittingjaar 1852/53, zal, volgens art. 95 der grondwet, op Maandag den 20 dezer geopend worden.

Men verneemt, dat de ontwerpen nopens de staats-begrooting voor 1853 reeds in gereedheid zijn, en dat die ontwerpen, met de daartoe behoorende staten, memorien en verdere bescheiden, ingevolge de grondwettelijke voorschriften, spoedig na de opening der Kamers aan de Vertegenwoordiging zullen worden aangeboden.

— Bij Koninklijk besluit van den 31 Augustus jl., no. 55, is ten laste van den Staat aan jhr. mr. *J. T. H. Nedermeijer*, ridder *van Rosenthal*, voormalig minister van justitie, een pensioen verleend van *f* 3678, op grond van artt. 8 en 11 der wet van den 9 Mei 1846, (*Staatsblad* no. 24), en van art. 1 §§ e en f der wet van den 3 Mei 1851, (*Staatsblad* no. 49).

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 8 dezer, no. 40, goedgevonden:

1°. de generaal-majoors, *P. R. Falter*, kommandant van het personeel der artillerie;

H. G. Seelig, gouverneur der Koninklijke Academie voor de zee- en landmagt;

H. A. de Hart, kommandant der 4de brigade infanterie, belast met de waarneming van het provinciaal kommandement van Gelderland, Utrecht en Overijssel;

jhr. *J. T. Serraris*, kommandant der 1ste brigade infanterie, belast met het opperbevelhebberschap van de vesting Maastricht en van de troepen in het Limburgsche,

en *C. A. H. Goetz*, kommandant der 3de brigade infanterie, belast met de waarneming van het provinciaal kommandement van Friesland, Groningen en Drenthe, op grond van langdurige dienst, krachtens art. 42 § 2a der wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* no. 128), op pensioen te stellen en het bedrag daarvan ingevolge de art. 13 en 14a, der wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* no. 129) te bepalen voor ieder op twee duizend vier honderd gulden (*f* 2400);

en 2°. aan de hiervorengenoemde generaal-majoors: *Falter*, *Seelig*, *de Hart* en jhr. *Serraris* den rang van luitenant-generaal toe te kennen, met bepaling, wat de twee eerstgemelden betreft, dat zij in de betrekking van lid van het comité van defensie worden gehandhaafd.

— Zijne Majesteit heeft bij onderscheidene besluiten, gedagteekend den 8 dezer, goedgevonden:

1°. den rang van luitenant-generaal te verleenen aan den generaal-majoor jhr. *J. T. van Spengler*, Hoogstdeszelfs adjudant in buitengewone dienst en laatstelijk minister van oorlog;

2°. met wijziging in zooverre van het bepaalde bij de besluiten van den 19 October 1848, no. 55, en 27 December 1851, no. 57, vast te stellen dat de bij den generalen staf en de bij den staf van het wapen der cavalerie uitgetrokken opper-officier zal zijn luitenant-generaal, of generaal-majoor, op een jaarlijksch tractement, in vredestijd, van *f* 5500 en in verband daarmede,

3°. te benoemen:

bij den generalen staf, tot luitenant-generaal, den generaal-majoor *C.* baron *Nepveu*, chef van dien staf, Hoogstdeszelfs adjudant in buitengewone dienst;

bij den staf van het wapen der cavalerie, tot luitenant-generaal, den generaal-majoor *J. F.* graaf *du Monceau*, kommandant der brigade cavalerie, Hoogstdeszelfs adjudant in buitengewone dienst;

bij den staf van het wapen der infanterie, tot generaal-majoor en komman-

dant der 1ste brigade infanterie, tevens belast met het opperbevelhebberschap der vesting Maastricht en der troepen in het Limburgsche en met de functien van provincialen kommandant aldaar, voor zooveel de werkzaamheden der nationale militie betreft, den kolonel *S. T. A. Huber*, thans kommanderende het 3de regement infanterie;

tot generaal-majoor en kommandant van de 3de brigade infanterie, tevens belast met de functien van provincialen kommandant van Friesland, Groningen en Drenthe, den kolonel *H. F. K. Duijcker*, thans kommandant van het regement grenadiers en jagers, Hoogstdeszelf adjudant in buitengewone dienst;

tot generaal-majoor en kommandant van de 4de brigade infanterie, tevens belast met de functien van provincialen kommandant van Gelderland, Utrecht en Overijssel, den kolonel *L. J. de Petit*, van den generalen staf;

bij den staf van het wapen der artillerie:

tot luitenant-generaal, inspecteur van het wapen, den generaal-majoor *M. H. Steenberghe*, thans directeur der 1ste artillerie-directie, belast met de functien van directeur van 's Rijks gieterij van metalen geschut;

tot generaal-majoor en directeur der 1ste artillerie-directie, belast met de functien van directeur van 's Rijks gieterij van metalen geschut, den kolonel *W. F. Heijdenrieck*, kommandant van het 2de regement vesting-artillerie;

tot generaal-majoor en gouverneur van de Koninklijke Academie voor de zee- en landmagt, den kolonel jhr. *J. K.* ridder *van Rappard*, kommandant van het regement veld-artillerie.

— Bij Z. M. besluit van den 10 dezer, no. 1, is aan onderscheidene hoofd- en verdere officieren bij het wapen der artillerie, pensioen verleend, en bij besluit van dienzelfden datum, no. 2, heeft Z. M. goedgevonden onderscheidene benoemingen bij genoemd wapen te doen.

— Z. M. heeft aan jhr. mr. *Junius van Hemert, E. T. Meijeringh* en *L. A. te Wechel*, allen wonende te Avereest (provincie Overijssel), vergunning verleend tot aanleg van eenen kunstweg langs de Dedemsvaart, van de Ligtmis af tot Heemse, in de daarbij genoemde rigting, benevens concessie tot tolheffing volgens het daarbij goedgekeurde tarief.

LEEUWARDEN, den 13 September.

Vrijdag en Zaturdag jl. heeft de heer Commissaris des Konings in deze provincie, vergezeld van de heeren Griffier der Staten en Hoofd-Ingenieur van den waterstaat in het 2de district, het eiland Schiermonnik-oog en de gemeente Oostdongeradeel bezocht.

— Donderdag den 9 September jl. werd in het Nieuwe Stads-Weeshuis alhier, het herinneringsfeest gevierd aan den edelen *M. J. Baljée*, die op den 9 September 1752, *en dus juist eene eeuw geleden*, in eene achterbuurt (het voormalige Hoekster achterom) te dezer stede uit eenvoudige ouders geboren en vervolgens gedurende 10 jaren in het Weeshuis opgevoed werd. Gelijk bekend is overleed hij in 1824, op Batavia, als oud extra-ordinaris raad van Neêrlandsch-Indië, en maakte hij na aftrek van eenige legaten, het Weeshuis tot universele erfgenaam van zijn door vlijt en oppassendheid verkregen aanzienlijk vermogen en werd alzoo, in de hand der Voorzienigheid, het middel, dat dit Weeshuis konde behouden blijven.

— Naar wij vernemen zijn er ten behoeve der verloting van voorwerpen uit de Arnhemsche tentoonstelling reeds meer dan 14,600 loten in ons land geplaatst, zoodat de commissie daardoor in de gelegenheid gesteld is voor eene som van ruim 40,000 gld. van de fraaiste en meest geschikte Kunstwerken aan te koopen. Door de commissie zijn, behalve de reeds vroeger medegedeelde voorwerpen, nog aangekocht de volgende artikelen: Eene tilburij *f* 600, een paardentuig voor idem *f* 150, *Hogarth's* Works, in prachtband *f* 200; eene schuit met zeilen, enz. *f* 100, een rozenhouten buffet *f* 650, eene canapé met 6 stoelen *f* 400, eene ebbenhouten gebeeldh. tafel *f* 580, eene antieke vergulden console-tafel *f* 250; eene dames schrijftafel ingelegd met schilpad *f* 350, eene canapé *f* 150. eene cylinder schrijftafel *f* 350, eene canapé *f* 140, eene schrijf-casette, bev. al het mobilair van een kantoor *f* 1200, een bonheur-de jour *f* 140, eene garderobe *f* 350. Buitendien zijn nog, voor 4 à 5 duizend gulen, verschillende voorwerpen van zilver, verlakt, schilpad en ivoor aangekocht, waaronder meerdere prijzen van 50 tot 100 gulden. De verloting zal den 27 September e. k., op het stadhuis te *Arnh* plaats hebben. Tot den 15 dezer zijn er nog loten à *f* 3 te bekomen, en wel voor deze provincie, alhier bij den boekhandelaar *W. Eekhoff*.

— De collecte in de Gemeente der Hervormden te Harlingen, onlangs gehouden ten behoeve van den opbouw eener kerk te Turijn, heeft de aanziënlijke som van *f* 154,90 bedragen.

— Het *Prov. Blad* no. 143, bevat eene missive van den heer Commissaris des Konings, waarbij ter kennis der gemeente-besturen gebragt wordt, dat Z. M. bij besluit van den 19 Augustus ll., no. 59, bepaald heeft dat er vrijstelling van briefport wordt verleend voor de briefwisseling, die, ambtshalve, over en weder gevoerd wordt, onder anderen, tusschen de bataillons-kommandanten van de *rustende* schutterijen en de hoofden van de besturen der gemeenten, uit welker bevolking het bataillon is zamengesteld, zoomede tusschen de bovengemelde kommandanten en de kommandanten der compagniën, die tot hetzelfde bataillon behooren.

— In de loop dezer week wordt te Groningen verwacht de schroef-stoomboot *Red Rover*, groot 260 tonnen, die eene geregelde vaart tusschen die stad en Londen zal houden, zoowel voor vee en goederen als passagiers.

— Naar men verneemt is bij eene dezer dagen genomen dispositie, van wege het ministerie van oorlog, bepaald dat aan vreemdelingen, (geen deserteurs), die zich voor minstens zes jaren, bij de koloniale troepen verbinden, een handgeld van *f* 24, en daarvoor een aanbrenggeld van *f* 6 zal worden betaald. Van het bepaalde handgeld kan, nadat de rekrut geneeskundig geschikt bevonden is, in de plaats der voorloopige aanneming *f* 8 worden uitbetaald.

— Volgens eene aanschrijving van den minister van oorlog, in dato 6 September, no. 3 B, is aan de chefs der corpsen medegedeeld, dat eenmaal in Indien gediend hebbende militairen, weder, even als voorheen, voor de dienst in dezelfde kolonien waar zij zich vroeger bevonden en dus zoowel voor Oost- als voor West-Indien kunnen worden toegelaten, bijaldien zij namelijk de Indische dienst met een gewoon paspoort hebben verlaten, zonder immer gedegradeerd of in de klasse van disciplinie te zijn geplaatst.

— Met den 1 dezer is het nieuwe studiejaar aan de Koninkl. Academie voor zee- en landmagt te Breda aangevangen en hebben de lessen een aanvang genomen, nadat Zondag in de groote zaal der Academie, volgens jaarlijksch gebruik, voor het Protestantsch personeel, door den weleerw. heer *van Gogh*, het nieuwe studiejaar met eene plegtige rede godsdienstig was ingewijd. — Het getal der kweekelingen aan de Academie bedraagt thans 270, waarvan 199 voor de land- en 71 voor de zeemagt, zijnde er 64 nieuwe voor de verschillende wapens te lande en 25 voor de marine bijgekomen.

— Het getal der heeren candidaten bij de hervormde kerk bedraagt thans 73, behoorende onder het ressort der Waalsche commissie 5, bij de Evangelisch Luthersche kerk 6, bij de Hersteld Evangelisch Luthersche kerk 2; dat der buitenlandsche candidaten bij de Hervormde kerk in Oost-Friesland 10 en in het Graafschap Bentheim 2.

— Uit Zeeland wordt gemeld, dat bij de vergravingen, die door de Ooster-Schelde-maatschappij te Hansweerd, onder de gemeente Kruiningen, zijn aangevangen, — zoo als gewoonlijk bij dergelijke werken in die en in de naburige provincien, — op eene diepte van twee en meer ellen onder den tegenwoordigen bovengrond, merkwaardige overblijfselen van een vroeger leven gevonden worden, zoo als: boomstammen, die blijkbaar door eene ontzettende kracht van hunne oostwaarts neêrgeworpene toppen beroofd zijn; dierenkoppen, die nog vrij gaaf zijn, enz. Deze en andere verschijnselen duiden aan, dat daar ontzettende overstroomingen hebben plaats gehad, en wel, naar men gist, in de vijfde eeuw onzer jaartelling; de in de derrie-lagen gevondene boomstronken althans zouden, naar de meening van den berigtgever (in de *Goesche Cour.*) behooren tot den tijd der standbeelden, gelofte steenen, enz., welke vroeger op het strand van Domburg, insgelijks in de derrie, aangetroffen zijn.

— Zr. Ms. korvet *Sumatra*, onder bevel van den kapitein-luitenant ter zee [illegible] *Kipff*, zal, ter bescherming van den Nederlandschen handel, naar Australië vertrekken, en, na eenigen tijd verblijf aldaar, de reis naar Oost-Indië vervolgen.

— De baron *von Rothschild* is door den Keizer van Oostenrijk, wegens bewezene diensten in de onderscheidene door dat Rijk aangegane leeningen, tot den Grafelijken stand verheven.

— Blijkens een van Zr. Ms. consul-generaal te Bergen in Noorwegen, onder dagteekening van den 2 September jl. ontvangen berigt, was die haven sedert het begin van dit jaar tot op genoemd tijdstip door 56 Nederlandsche schepen bezocht geworden. De verscheping van stokvisch voor de Nederlanden was niet onbelangrijk; men betaalde voor Hollandsche sortering 87 s. pr. waag; bruine levertraan gold spd. 15 per ton. Naar de Middellandsche zee werd minder dan in vorige jaren afgezonden, en dewijl de haring bijna opgeruimd was, zijn derwaarts geene vrachten meer te bekomen.

— De Nederlandsche schippers, welke op de havens van Noorwegen varen, worden naar luid een artikel in de Hollandsche bladen oplettend gemaakt, dat door de meesten hunner niet voldaan wordt aan hetgeen de Noordsche tolwet in art. 9 voorschrijft, waardoor zij in ongelegenheid kunnen geraken. Luidende dit art. aldus:

„Indien een van buitenlands komend vaartuig bestemd is voor eenige plaats in dit land, moet de schipper voorzien zijn met een *vooraf* door hem zelven geteekende verklaring, over alle de inhebbende goederen, scheepsprovisie en andere scheepsbehoeften, welke verklaring aan den eerst aan boord komende tolbediende afgegeven wordt, enz.”

LEEUWARDEN, den 10 September.

Door den Kerkenraad der Christelijk Afgescheidene Gemeente alhier, is gisteren tot haren herder en leeraar beroepen, den WelEerw. heer *J. Beijer*, van Heerenveen.

ZWOLLE, den 10 September.

Uit het bestane drietal van heeren Predikanten, is heden door den Grooten Kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente beroepen, Ds. *Hugenholtz*, Predikant te Veldhuizen (graafschap Bentheim).

ANTWERPEN, den 10 September.

Door den kerkeraad der Hervormden alhier, is bij groote meerderheid van stemmen, uit een drietal, bestaande uit de heeren: *Deeleman*, predikant bij de Waalsche gemeente te Zwolle; *Gunning*, candidaat tot de H. dienst, en *van Waning Bolt*, predikant te Grootegast en Doezum, de laatste verkozen als predikant in de Nederduitsche en Fransche talen.

Op heden den derden September 1800 twee en vijftig, heb ik JURJEN PADBERG, Deurwaarder bij de Arrondissements-Regtbank en het Kantongeregt te Heerenveen, wonende aldaar in no. 222,

Ten verzoeke van *Geeske Jacobs Eisinga*, huisvrouw van en gesterkt met *Jan Joukes Dijkstra*, koopman te Gorredijk, en voor zoo veel noodig van laatstgenoemde zelve;

Boukjen Jacobs Eisinga, huisvrouw van en gesterkt met *Aize Alberts Haasdijk*, timmerman te Oldeboorn, en voor zoo veel noodig van dezen laatste zelve;

Antonie van Leeuwen, rietdekker te Neerlangbroek;

Jacob van Leeuwen, zonder bedrijf, te Linschoten;

Maria van Leeuwen, dienstmeid, te Vlaardingen;

Taapke Kornelia van Leeuwen, dienstmeid, te Neerlangbroek, en

Antonie van Leeuwen voornoemd, in hoedanigheid als voogd, in dezen gesterkt met en geauthoriseerd door *Johannes de Voes*, vischverkooper, te Utrecht, als toeziend voogd over *Aart van Leeuwen*, zonder bedrijf te Neerlangbroek, minderjarigen zoon van *Aart van Leeuwen* en *Maria Jacobs Eisinga*, in der tijd echtelieden te Werkhoven, het regt om in dezen kosteloos te procederen bekomen hebbende bij vonnis van bovengenoemde Regtbank van den tienden Maart dezes jaars, domicilie kiezende bij en tot Procureur stellende Jonkheer Mr. FREDERIK HESSEL VAN BEIJMA THOE KINGMA, Procureur te Heerenveen, — uit kracht der bij vonnis van meergemelde Regtbank van den zes en twintigsten Mei dezes jaars aan requiranten verleende magtiging, voor de eerste maal openlijk gedagvaard: DUIJE JACOBS EISINGA, laatst gewoond hebbende te Gorredijk, voor meer dan twintig jaren van daar als matroos vertrokken, zonder volmagt tot het waarnemen van zijne zaken gegeven of orde op het beheer van dezelve gesteld te hebben, terwijl er alzoo meer dan vijf jaren na zijn vertrek zijn verloopen, zonder dat bewijs is ingekomen van zijn aanwezen of van zijn overlijden, om op Woensdag den vijftienden December 1800 twee en vijftig, des voordemiddags ten tien ure, te verschijnen voor de Arrondissements-Regtbank te Heerenveen, ter plaatse van derzelver gewone teregtzittingen in het Paleis van Justitie te Heerenveen, in persoon of bij behoorlijk gemagtigde, ten einde de gedaagde van zijn aanzien doe blijken, met aanzegging, dat bij gebreke van dien, de requiranten tegen gedaagde zullen voortprocederen om te verkrijgen uitspraak der verklaring, dat er wegens hem bestaat regtsvermoeden van overlijden.

Een afschrift van dit exploit heb ik Deurwaarder aangeplakt aan de hoofddeur der vergaderplaats van voormelde Regtbank, alsmede aan het Gemeentehuis van Opsterland; voorts aan het parket van den Heer Officier van Justitie te Heerenveen en aldaar in persoon aan Zijn Edel Achtbare een afschrift overgegeven, terwijl ter voldoening aan het bevel der voormelde Regtbank deze dagvaarding zal geplaatst worden in de Leeuwarder Courant.

Kosten dezes zijn acht gulden vijf en veertig een tweede cent.

(get.) J. PADBERG, *Deurw.*

Gezien bij mij Officier van Justitie bij de Arrondissements-Regtbank te Heerenveen, den 3 Sept. 1852.

(get.) BRANTSMA.

En debet Gereg. zonder renvoijen te Heerenveen den vierden September 1800 twee en vijftig, deel negentien, fol. honderd zeven en twintig, Pr. v. twee, verschuld. tachtig cents, uitmakende met de 38 opc. een gulden tien en een halve cent.

De Ontvanger,

(get.) VAN OLDEN.

EXTRACT-VONNIS.

Bij vonnis gewezen door de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden den 27 April 1852, behoorlijk geregistreerd, is het huwelijk bestaande tusschen HINNE BINDERTS BOSMA, arbeider te Bergum, en GEERTRUIDA SCHEFFER, mede te Bergum woonachtig, doch thans gedetineerd in het Huis van Reclusie en Tuchtiging voor Vrouwen te Gouda, ter zake veroordeeling van de Vrouw tot eene onteerende straf, verklaard ontbonden, met al de gevolgen daaraan bij de Wet verknocht; zijnde aan *Hinne Binderts Bosma*, bij gemeld vonnis tevens vergund in dezen gratis te procederen.

Voor Extract conform,

Mr. Æ. M. DE SWART, *Proc.*

*** Getrouwd:

Franeker, den 12 September 1852.

M. VAN DER FEEN, en
H. WAKKERSMA.

Eenige kennisgeving.

*** Heden verloste voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER I. R. KUIJPERS, geboren MEINESZ.

Sloten, den 9 September 1852.

Eenige kennisgeving.

*** Heden verloste voorspoedig van eene DOCHTER P. M. BROERSMA, geliefde Echtgenoote van

D. I. HANZON,
Genees-, Heel- en Vroedmeester te Blesdijke.

Oldemarkt, den 11 September 1852.

*** Heden avond omstreeks 5½ ure, behaagde het den Heer van leven en dood, van mij weg te nemen, mijne waarde Echtgenoote JELTJE HESSELS HAARSMA, in den ouderdom van 78 jaren en 2 maanden, waarvan ik ruim 42 jaren met haar mogt vereenigd zijn. Na een langdurig geduldig lijden, ontsliep zij zacht en in de hoop op een beter leven.

Dankbaar voor haren gezegenden ouderdom, staar ik haar, als eene getrouwe Gade, weemoedig na.

Offengawier, den 9 September 1852.

H. J. BAKKER,
mede namens mijne Kinderen en Behuwdkinderen.

Vrienden en Bekenden worden verzocht deze algemeene kennisgeving voor bijzondere aan te nemen.

*** Na eene [illegible] ongesteldheid, ontsliep heden morgen mijne hartelijk beminde Echtgenoote PIERKJE J. BORN, na eene echtvereeniging van ruim 25 jaren, in den ouderdom van bijna 49 jaren.
Sneek, den 9 September 1852. L. van der FEER.

*** In den vroeger morgen van heden overleed mijne geliefde Echtgenoot en onzer kinderen zorgdragende Moeder GELLANTJE B. de JONG, in den ouderdom van ruim 62 jaren, na eene echtverbindtenis van 42 jaren.
Lekkum, PIER D. LETTINGA.
den 10 September 1852. *Mede namens de Kinderen.*
Kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Heden overleed na eene kortstondige ziekte, mijne waarde Echtgenoote MARTHA HENRIëTTE HEDDEMA, in den ouderdom van circa 52 jaren, waarvan zij bijna 25 jaren voor mij eene liefderijke Gade was.
Harlingen, J. H. FLIEDNER,
den 11 September 1852. *Muzijkmeester.*

*** Heden morgen overleed ons jongst Zoontje JOHANNES, oud 11 weken.
Jorwerd, O. E. HOGENBRUG.
den 12 September 1852. A. K. HOEKSTRA.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 7 tot en met den 13 Sept. 1852 aangegeven: 15 Geboren, 10 Overleden, Gehuwd 2 paren.

Opgave der Prijs en Aanvoer van *BOTER* en *KAAS*, den 10 September 1852, aan de Stadswaag te Leeuwarden.
BOTER, *f* 33. AANVOER: 911/4, 207/8 en 69/16 vaten.
KAAS, - 14,50 à *f* 21. » 8461 Ned. ℔.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 11 *September* 1852.

NEDERLAND.					
Werk. Schuld	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$64\frac{11}{16}$	$64\frac{3}{4}$	$64\frac{3}{4}$	
Dito dito. ..	3 »	$77\frac{5}{8}$	$77\frac{11}{16}$	$77\frac{5}{8}$	
Dito dito ...	4 »	$96\frac{13}{16}$	$96\frac{15}{16}$	$96\frac{7}{8}$	
Amort.-Synd.	$3\frac{1}{2}$ »				
Handel-Maats.......		$124\frac{7}{8}$			
FRANKRIJK.					
Obligatien....	3 pCt.				
RUSLAND.					
Ob. bij *H.* $\frac{1798}{1816}$	5 pCt.	$109\frac{1}{4}$			
dito dito $\frac{1828}{1829}$	5 »	$108\frac{1}{8}$			
Dito bij dito..	4 »	$91\frac{5}{8}$			
Geldl. te Londen	$4\frac{1}{2}$ »				

SPANJE.				
Obligatien	1 pCt.	$23\frac{1}{4}$		
»	3 »	$49\frac{3}{4}$		
» Binnenl.à6/m	3 »	$45\frac{1}{16}$	$45\frac{1}{8}$	$45\frac{1}{16}$
Coupons Bewijzen.....		$2\frac{5}{16}$		
Amort. Schuld.........		$6\frac{1}{16}$		
OOSTENRIJK.				
Metaliek.......	5 pCt.	$78\frac{1}{8}$	$78\frac{7}{16}$	
» (nienwe)	$2\frac{1}{2}$ »	$40\frac{7}{8}$	$41\frac{1}{16}$	
» » Amst.	5 »	90	$91\frac{1}{4}$	$91\frac{1}{4}$
PORTUGAL.				
Te Londen 5 (nu 4)	pCt.	$48\frac{13}{16}$	$48\frac{7}{8}$	
»	4 »	$40\frac{1}{4}$	$40\frac{5}{16}$	

Metal. La. B. 5 pCt. 91, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{8}$; Amerik. Bank-Act. $4\frac{7}{16}$; Nieuwe Mexik. $26\frac{11}{16}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{3}{4}$; Gren. 2 pCt. $23\frac{1}{4}$; Dito Uitg. $12\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$; Ecuador $4\frac{1}{4}$, $\frac{5}{16}$; Venez. $3\frac{1}{2}$ pCt. $42\frac{7}{16}$; Dito Uitg. $17\frac{1}{8}$; 6 pCt. Turksche Leening 2/m na de 1ste uitgifte 106, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$; Met. 1851 $2\frac{1}{2}$ pCt. $40\frac{3}{8}$, $\frac{5}{8}$.

Zondag den 12 *September.*

Spaansche 1 pCts. $23\frac{1}{4}$, $\frac{3}{16}$. Amortis. $6\frac{1}{16}$. Metaliek 5 pCt. $78\frac{3}{8}$, $\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{9}{16}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{11}{16}$. Dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $41\frac{1}{8}$, $\frac{3}{16}$, $\frac{1}{4}$. Dito 1851 $40\frac{5}{8}$, $\frac{11}{16}$, $\frac{3}{4}$. Dito 5 pCts. La. B $91\frac{1}{4}$. Onbep. Mexik. 25, $24\frac{15}{16}$. Onbep. Grenada $22\frac{1}{8}$. Turks. Leening $106\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, 106.

In Oostenr. fondsen was heden, tot verbeterde prijzen, de handel zeer geanimeerd.

Tot de overige genoteerde koersen zijn slechts eenige geringe postjes verhandeld.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der stad SNEEK, maken bekend, dat ter gelegenheid van de op den 16 September e. k., alhier te houdene PAARDENMARKT, de navolgende Premiën van Regeringswege zullen worden aangeboden, als:

1. Eene som van tien guldens aan hem, die de meeste Paarden ter verkoop aanbiedt.
2. Eene som van tien guldens aan hem, die het grootste getal Paarden koopt.
3. Eene gelijke som van tien guldens aan hem, die van de verst afgelegene plaats twee of meerdere Paarden ter verkoop aan de markt brengt.
4. Een fraai Paardendek aan hem, die tot den duursten prijs één Paard verkoopt, en gelijke premie aan den kooper daarvan.
5. Een stel fraaije Hoofdstellen aan hem, die één span Paarden tot den hoogsten prijs verkoopt, en eene gelijke premie aan hem, die dat span Paarden aankoopt.

Dat voorts op dien dag, van 's namiddags twee tot vijf uur, eene Commissie zitting zal houden ter Herberge van *Gerrit Pieters Dijkstra*, buiten de voormalige Noorderpoort, ten einde aangifte te ontvangen van hen, die vermeenen, op gezegde premiën aanspraak te hebben; zullende na dien tijd geene aangifte worden aangenomen; en dat, eindelijk, na gedaan onderzoek deze premiën ten Raadhuize, ten zes ure zullen worden uitgereikt.

Sneek, *Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
den 8 September 1852. S. ten CATE.
Ter ordonnantie van Dezelven,
HAGA.

DE BURGEMEESTER OPPERSTRANDVONDER van WESTDONGERADEEL, brengt hiermede *ten derden male* ter kennisse van de belanghebbenden en roept ter reclame op, elk en een iegelijk, die geregtigd meent te zijn tot de GOEDEREN op den 29, 30 en 31 Maart jl., geborgen en te Moddergat aan wal gebragt, afkomstig van het ten Noorden van Schiermonnikoog gezonken brikschip, waarschijnlijk genaamd *Robert Scurfield*, en gevoerd geweest bij Kapitein *John Robertson*.

De geborgen goederen zijn: Eenige Zeilen, 1 Giek, 3 Raa's, 2 Stengen, een stuk van de groote Mast, een stuk Touw, 1 Ankerketting, lang 83 el en een Vleeschvat.

Ternaard, *De Burgemeester Opperstrandvonder voornoemd*,
den 4 September 1852. B. H. van der HAER.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van FRANEKERADEEL, convoceren de Hervormde Floreenpligtigen van onderstaande Dorpen, in de respective Kerken, als van:

Achlum, op Dingsdag den 21 September 1852, 's voormiddags 11 uur.
Dongjum, op Woensdag den 22 September 1852, 's voormiddags 9 uur.
Boer, op denzelfden dag, 's voormiddags 11 uur.
Ried, op denzelfden dag, 's namiddags 1 uur.
Tsum, op Donderdag den 23 September 1852, 's voormiddags 11 uur.
Hitsum, op Vrijdag den 24 September 1852, 's voormiddags 11 uur.
Schalsum, op Zaturdag den 25 September 1852, 's voormiddags 9 uur.
Peins, op denzelfden dag, 's voormiddags 11 uur.
Zweins, op denzelfden dag, 's namiddags 1 uur.
Herbaijum, op Dingsdag den 28 September 1852, 's voormiddags 10 uur.
Midlum, op denzelfden dag, 's middags 12 uur.

Ten einde: 1º. de Kerkerekeningen over 1851 op te nemen en na welbevinding te sluiten; 2º. de Begrootingen voor 1853 vast te stellen; 3º. te *Midlum*, *Herbaijum*, *Peins* en *Zweins* te besluiten over het heffen van eenen omslag over de Florenen der Hervormden; 4º. te *Herbaijum* te benoemen eenen Kerkvoogd in de plaats van *R. R. Dijkstra*, die zijn ontslag heeft verzocht; 5º. te *Achlum* om mededeeling te ontvangen van eene dispositie waarbij aan de Kerk der Hervormden aldaar eene Zathe en Landen, groot p. m. 38 bunder, is gelegateerd, de Kerkvoogden te magtigen tot eene opneming der benoodigde gelden voor het verschuldigde successieregt, en des goedvindende mede tot het stichten van een Orgel in de Kerk aldaar; 6º. te *Tsum* in overweging te nemen een voorstel van Kerkvoogden tot aankoop van eene Brandspuit en daaromtrent te besluiten, en 7º. allen respectivelijk om te delibereren en te besluiten over zoodanige punten als ter behandeling zullen kunnen worden voorgedragen.

Franeker, *Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
den [illegible] September 1852. HEERMA v. BEIJMA thoe KINGMA.
De Secretaris der Gemeente,
C. WIJBENGA.

Verhuring van eene Zathe en Landen.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van DONIAWERSTAL, zijn voornemens op Woensdag den 22 September 1852, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van *Wierd R. Wierdsma*, Kastelein te Sintnicolaasga, in het openbaar, onder uitloving van strijk- en verhooggeld, te verhuren:

Eene vruchtbare ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHUUR c. a., staande en gelegen bij de Hooidammen onder den dorpe Sintnicolaasga, gekw. no. 1, groot 56 bunder 32 roede 45 el, zoo Weid- als Hooiland; bij *S. H. Glastra* en *Vrouw*, in huur en gebruik, in eigendom behoorende aan het dorp Sintnicolaasga, en zulks voor den tijd van vijf of acht jaren, ter keuze van de verhuurders, in te gaan Sint Petri en den 12 Mei 1853.

Conditien te vernemen ter Secretarie der gemeente Doniawerstal te Langweer.
Langweer, *Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
den 6 September 1852. Van de WOESTIJNE VOERMAN.
De Secretaris der Gemeente,
W. HOOGLAND.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van BAARDERADEEL, roepen door deze de Hervormde Floreenpligtigen van de onderscheidene Dorpen dier Gemeente op in de respective kerken der Hervormden, tegen de hierna genoemde dagen en uren, als:

Woensdag den 22 September 1852, des voormiddags te 10 uur van *Oosterlittens*; 's namiddags 1 uur van *Winsum*.
Zaturdag den 25 dito, voormiddags 10 uur van *Bozum*; 's namiddags 1 uur van *Oosterwierum*.
Maandag den 27 dito, voormiddags 10 uur van *Britswerd*; 's middags 12 uur van *Wieuwerd*.
Dingsdag den 28 dito, voormiddags 10 uur van *Hylaard*; 's middags 12 uur van *Huins*.
Donderdag den 30 dito, voormiddags 10 uur van *Lijons*; 's middags 12 uur van *Baard*.
Zaturdag den 2 October, voormiddags 11 uur van *Weidum*.
Maandag den 4 dito, voorm. 10 uur van *Jellum*; 's middags 12 uur van *Beers*.
Donderdag den 7 dito, voormiddags 11 uur van *Jorwerd*.
Zaturdag den 9 dito, voormiddags 11 uur van *Mantgum* en *Schillaard*.

Ten einde: met uitzondering der Floreenpligtigen van Winsum, de Rekening der Kerkvoogdij-Administratie over het jaar 1851, op te nemen en bij welbevinding te sluiten; — voor al de Kerkvoogdijen den Staat van Begrooting voor de dienst van 1853, te overwegen en vast te stellen en mede Floreenpligtigen van *Oosterlittens*, ter verkiezing van een nieuwen Kerkvoogd, in plaats van *Broer Tjeerd Bakker*, overleden, — en eindelijk om te raadplegen en te besluiten over al hetgeen hetwelk in het belang der Administratie dan in overweging zal worden gegeven. *Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
E. D. v. BEIJMA, *Burgemeester*.
J. van LOON Jz., *Secretaris*.

Veemarkt te Noordwolde.

Onder goedkeuring van het Edel Achtbaar Bestuur der gemeente Weststellingwerf is de ingezetenen te *Noordwolde* vergund, om najaars VEEMARKTEN van KOEIJEN, SCHAPEN en VARKENS te houden, dewelke voor de eerstemaal zal plaats hebben op *Dingsdag den 21 September 1852*, en telkens op *Dingsdagen* om de veertien dagen.

Aan den persoon welke op den eersten Marktdag het grootste getal Koeijen ter Markt en ter verkoop aanbiedt, zal eene Premie van *f* 8, en aan dengenen welke het grootste getal Koeijen voor zich aankoopt, eene Premie van *f* 10 worden toegekend.

AANBESTEDING.

HET VEENPOLDER-BESTUUR *van den Grooten Veenpolder in de gemeente Weststellingwerf*, zal op Donderdag den 16 September aanstaande, des namiddags om vier uren, ten huize van den Logementhouder *K. Kopfer*, te Wolvega, onder nadere goedkeuring bij inschrijving en vervolgens bij opbod aanbesteden:

1. Het VERLENGEN der *GROOTE HOOPSTEDEN*, door het GRAVEN van een *KANAAL* en *BOKSLOOTEN*, ter gezamenlijke lengte van pl. m. 520 ellen.
2. Het verder OPLEGGEN van het *KANAAL de Gracht* genaamd, over eene lengte van p. m. 2000 ellen, en
3. Het DAARSTELLEN van een *VAST BRUGJE* over genoemd Kanaal; en zulks in zeven perceelen met regt van zamenvoeging.

Het Bestek op welk de bovengemelde aanbesteding zal plaats hebben, ligt ter lezing in bovengenoemd Logement, alsmede bij R. de RUITER, Tapper bij de Brug te Oldelamer, terwijl op den 14, 15 en 16 September, telken reize des morgens 9 uren, door den aanwezigen Opzigter de noodige aanwijzingen in loco aan de Gegadigden zullen worden gedaan, en inmiddels de nader verlangd wordende Inlichtingen te bekomen zijn bij het Polder-Bestuur voornoemd.

Wolvega, *Het Polder-Bestuur voornoemd*,
den 6 September 1852. J. BIERUMA OOSTING, *President*.
Ter ordonnantie van Hetzelve,
P. J. SCHELTINGA, *Secretaris*.

AANBESTEDING.

DE KERKVOOGDEN *der Hervormde Gemeente te Oosterbierum*, gedenken bij gesloten Briefjes aan te besteden: Het OPBOUWEN van eene NIEUWE SCHUUR, op de Plaats, bewoond door *D. W. Lautenbach*, aan de Hornstreek onder Oosterbierum.

Het Bestek en de Teekening liggen ter inzage in de Herberg te Oosterbierum; zullende de aanwijzing in loco geschieden op Woensdag den 15 September eerstkomende.

De briefjes moeten Donderdag den 16 September 1852, vóór 12 uur, *franco* worden ingeleverd bij S. R. LETTENGA, te Oosterbierum.

Verkoop van eene zeer uitmuntende
Zathe en Landen onder Tirns.

De Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, zal, ten verzoeke van de Heeren Mrs. H. HIDDINGA en B. S. STIENSTRA, Procureurs aldaar, op Zaturdag den 25 September 1852, des namiddags ten 3 ure, bij *J. R. van der Plaats*, op het Nieuw-Tolhuis onder Goïnga, provisioneel verkoopen:

Eene zeer uitmuntende, bij uitstek vruchtbare ZATHE en LANDEN, met eene beste HUIZINGE en SCHURE, HIEMINGE, PLANTAGIE, WATERMOLEN en verdere annexen, staande en gelegen in de nabijheid van het Roodhuis, aan de Franeker Vaart, onder Tirns, groot volgens Kadaster 21 bunder ruim 5 roede, (hieronder begrepen het Burgerhuisje met Tuin bij de Hieminge, hetwelk echter buiten verkoop blijft); de Landen alle Greide, meerendeels van de 1ste klasse, zeer gerijfelijk aan ééne kavel onmiddelijk bij de Huizinge gelegen, belast te Tirns met 26 floreen 4 st. dijkschatting, aangeslagen in de grondbelasting naar een belastbaar inkomen van *f* 36 gebouwd en plus minus *f* 970 ongebouwd; bij *Trijntje Jans van der Meer*, gesepareerde vrouw van *D. G. Ligthart*, in eigen gebruik; te aanvaarden St. Petri en Mei 1853; geveild wordende in 8 perceelen met regt van zamenvoeging; breeder bij Verkoopboekjes te omschrijven.

Verkoop eener ver-uitmuntende Zathe,
onder Scharnegoutum.

De Notarissen JORRITSMA en HAAGSMA, te Sneek, zullen, door het ministerie van eerstgenoemden, publiek veilen:

Eene puik beste ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE, SCHUUR, groot HORNLEGER, met fijne VRUCHTBOOMEN en WATERMOLEN c. a., gelegen onder Scharnegoutum; in gebruik bij de Erven *Gerrit Jouws Klaversma* tot St. Petri en 12 Mei 1853, de Landen allen zeer vruchtbaar, van de 1ste klasse met eene kleine uitzondering, en aan elkander bij de Huizinge gelegen, kadastraal gemeten tegen 17 bunder 74 roede 56 el, belast met $27\frac{1}{2}$ floreen en in de grondlasten aangeslagen voor ruim *f* 144; te veilen in 7 perceelen met regt van zamenvoeging.

Wie gading maakt kome Dingsdag 28 September e. s., des namiddags [illegible] bij de beschrijving, ten huize van G. *de Ruiter*, te Sneek; zijnde [illegible] inmiddels te vernemen aan de Kantoren van opgenoemde Notarissen.

HOUTVEILING.

Mr. A. G. van VELSEN WIERSMA, Advocaat te Harlingen, zal, ten overstaan van den Heer M. GOSLINGS, Notaris aldaar, op MORGEN WOENSDAG den 15 *September*, 's namiddags ten één ure precies, in het Logement *Roma* aldaar, onder Houtkoopers veilen: Eene groote partij OOSTZEE- en NOORDSCHE HOUTWAREN.

Boelgoed te Bolsward.

De Notaris LEDEBOER, te Bolsward, zal, aldaar, ten huize van Mejufvrouw de Wed. *J. Hubert*, op *morgen* Woensdag den 15 September, des morgens ten 9 ure, publiek bij boelgoed verkoopen:

Uitmuntend geconserveerde MEUBELEN en HUISGERADEN, als: 1 eikenhouten Kabinet met porceleinen Kommen, 1 dito Commode, 1 mahonijhouten Spiegeltafeltje, 2 albasten Bloemvazen met Stolpen, 1 porceleinen Theeservies, mahonijhouten Theestoof, Tapijten, Karpetten, 4 diverse Ledikanten, waarvan één met mahonijhouten rand, 5 beste Bedden met toebehooren, 1 moderne Kagchel zoo goed als nieuw, 1 Kookkagchel, 5 diverse Kagchels, 12 mahonijhouten Stoelen en 2 Fauteuils met Paardenharen zittingen, 12 ijperen Stoelen en 2 Fauteuils met zwart trijpen zittingen, 12 dito met matten dito, Uittrektafel met mahonijhouten rand, ronde dito, Stoelen, Tafels, Spiegels en Schilderijen; voorts Koper, Tin, Aardewerk en Verlakte Goederen enz.

Te bezigtigen *heden* Dingsdag den 14 September, 's voormiddags van 10—12 en 's nademiddags van 3—5 ure.

PUBLIEKE VERKOOPING
van eene Koopmans-Huizinge, te Bolsward.

De Notaris LEDEBOER, te Bolsward, zal, op Zaturdag den 18 September 1852, des avonds ten 7 ure, ten huize van *H. W. Wiebes*, in den Wijnberg aldaar, finaal verkoopen:

Eene hechte en zeer goed onderhoudene KOOPMANS HUIZINGE en ERF c. a., staande op het Groot Zand te Bolsward, letter B, no. 196, Kadaster gem. Bolsward, sectie A, no. 662, 1 roede 90 el; thans bewoond door de Heeren *H.* en *B. Flottow & Co.*, en zulks in 2 perceelen met regt van zamenvoeging, zoo als bij de Billetten is omschreven en op de verkoopdagen des voormiddags van 10—12 en des nademiddags van 3—5 ure kan worden bezigtigd.

Den 12 November 1852, vrij te aanvaarden.

De Notaris J. S. BOKMA, te Akkrum, zal, op Maandag den 20 September 1852, des voordemiddags om tien uren, ten huize van den Kastelein *Kuipers* aldaar, provisioneel verkoopen:

Eene overdekte TJALK, genaamd *de goede Hoop*, met compleeten Inventaris, gemeten op een en veertig tonnen. — Zoodanig dezelve het laatst is bevaren door nu wijlen *Kornelis T. Kootstra*, en thans ter bezigtiging ligt aan de Werf van *L. W. Werksma*, te Akkrum.

Inmiddels *uit de hand te koop.*

Nieuwe Planken, Klaphout en eiken Stulpen.

R. BLOEMBERGEN SANTEE, te Leeuwarden, zal, op Vrijdag den 17 September 1852, des voormiddags 10 uur, bij *R. J. Niemendal* aldaar, verkoopen: Eene partij NIEUWE PLANKEN van differente lengte, breedte en dikte, zoomede KLAPHOUT en eiken STULPEN.

Te huur: een ruimen Intrek,

tegen over de Brol, ten huize van den Banketbakker D. J. van LON, alhier.

NB. Aldaar is ook gelegenheid tot plaatsing van een LEERLING.

Uit de hand te koop:

p. m. 100 kub. el STRAAT-BALSTEEN, waaronder eenige kub. el zware van 25 tot 300 Ned. pond, liggende te Harich. Te bevragen bij S. J. BOSMA, Timmerman te Vollega.

De bekende en onbekende schuldeischers der nalatenschap van den Heer ABRAHAM CORNELIS GRÈVE, overleden te Sneek, worden door deze opgeroepen, om, op Donderdag den 30 September a. s., 's voormiddags 11 uur, ten huize van den Societeithouder HESLINGA, te Sneek, van den beneficiairen Erfgenaam te ontvangen Rekening en Verantwoording van zijn beheer, en uitkeering, zoo verre het bedrag der nalatenschap toereikende zal zijn.

Al wie *iets te vorderen heeft*, *verschuldigd is*, of *eenige papieren onder zich berustende heeft*, behoorende tot den boedel, nagelaten door den HWG. Heer J. S. Baron van HARINXMA thoe SLOOTEN, laatst gewoond hebbende en overleden op den huize *Tjessens*, onder Holwerd, wordt verzocht daarvan, aldaar, voor den 16 September aanstaande, schriftelijk opgave te doen.

JAGTLAARZEN,

waterdigt, à *f* 4,50, zijn te bekomen bij D. TREKLOF, in de Sint-Jacobstraat te Leeuwarden.

De Ondergeteekende zijnen STOOM-KOORNMOLEN, genaamd *Voorwaarts*, thans geheel in gereedheid hebbende, beveelt zich aan tot het malen van belast en onbelast Graan, alsmede Beestenvoeder. Door spoedige en solide bediening hoopt hij de gunst en het vertrouwen zich waardig te maken.

Dokkum. EWE ten OEVER.

De Ondergeteekende berigt door deze aan hare geëerde begunstigers, dat zij de AFFAIRE in MODES etc. tot heden onder medewerking van hare Zusters alhier uitgeoefend, aan laatstgenoemden heeft overgedragen, hiermede tevens haren dank betuigende voor het geschonken vertrouwen, en hare opvolgsters in de verdere gunst en protectie van hare geëerde Stadgenooten aanbevelende.

Harlingen, den 10 September 1852. E. KEIL.

Heeren Rijtuig-Fabriekanten

worden mits deze verwittigd, dat bij J. WINTELER, te *Amsterdam*, O. Z. Voorburgwal bij de Oudezijds Armsteeg, no. 133, uit *Zwitserland* ontvangen is: Eene keurige partij ESDOORNHOUTEN PANEELEN, in alle mogelijke breedten en lengten, die bij hem tot de civielste prijzen zijn verkrijgbaar gesteld.

BARTHELEMY'S ARCARUM is een even onschuldig als wondervol werkend geneesmiddel. Het zal ons niet moeijelijk vallen dit te bewijzen:

Het eerste blijkt overtuigend uit het verslag van de commissie van geneeskundigen door het Pruisische Ministerie benoemd om dit geheim middel te onderzoeken, en waarin verklaard wordt, dat het alleen uit kruiden te zamen gesteld is en *niets bevat dat nadeelig of schadelijk werken kan.* Meer kon de leek Barthelemy van eene geneeskundige commissie, uit den aard der zaak ongunstig tegen hem stemd, niet verwachten.

Het tweede, de wondervolle geneeskracht, blijkt even overtuigend uit het belang, dat de Burgerij der twee groote steden Elberfeld en Barmen in dit Arcanum stelden en aan den dag legden, door energieke protesten tegen de policiewetten, die het afgeven daarvan verbieden; door deputatien aan den Koning te senden om zijne tusschenkomst te verzoeken, dat zij in het genot van dit kostbaar kruiden-elixer mogten blijven, hetwelk duizende hunner het leven had gered; door honderde van petitien aan den Koning en aan de stedelijke autoriteiten ingezonden; door de belangstelling die de President-Burgemeester von Carnap en de Amerikaansche Consul Mr. . . Albers als ooggetuige van bewerkte genezingen openlijk bekend maakten en uit eene menigte getuigschriften.

Het is niets meer en niets minder dan een kruidenaftreksel, dat de eigenschappen bezit het bloed te zuiveren van alle ziektestoffen; dat, als voorbehoedmiddel, de ziekten weert en bij reeds uitgebroken ziekten spoedige en zekere hulp verleent. Wij weten uit eigen ondervinding reeds, welke hulp het der lijdende menschheid verleenen kan, en in onderscheidene steden van ons land wordt het reeds naar waarde geschat. Wie zich nader daarmede bekend maken wil, wie gaarne weten wil hoe de Heer B. het middel gevonden heeft, dat aan zijne medeburgers zoo vele diensten bewezen heeft en bestemd schijnt te zijn op groote schaal aan zijne natuurgenooten nog vele diensten te bewijzen, dien verzoeken wij de Brochure te lezen, die à 25 Ct. in onderstaande Depôts te verkrijgen is en door de meeste respectabele Boekhandelaren bezorgd kan worden:

Amsterdam, *Verkoophuis*; Bolsward, *S. S. Oosterbaan*; Dokkum, *A. Schaafsma*; Harlingen, *P. L. Mirande Pz.*; Hindeloopen, *David de Jong*; Akkrum, *Pieter K. de Groot*; Kollum, *C. Nikol*; Leeuwarden, *J. J. van Haagen* en *S. P. Postma*; Sneek, *P. T. Potma*; Heppel, Wed. *Branderhorst*.

Eene hopelooze klierziekte door de Zalf en Pillen van Holloway genezen.

De Heer *Heydon*, te Sidney, agent voor den verkoop van de geneesmiddelen van *Holloway*, te Nieuw-Zuid-Walis, schrijft, dat *Thomas Evans*, in dienst van den heer *C. Thomson*, te Berambula aan klierziekte leed aan den hals, en dat overigens zijn geheel ligchaam overdekt was met zweren, waaruit onophoudelijk een slijmerig vocht vloeide. Hij had onderscheidene geneesmiddelen gebruikt, maar niets had hem geholpen. Eindelijk maakte hij gebruik van de Zalf en Pillen van *Holloway*, waardoor hij in zeer korten tijd zoo volmaakt hersteld is, dat hij tot dus verre in den besten staat van gezondheid verkeert.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, *f* 7,75, *f* 15,50, *f* 23,50.
POTJES ZALF van - 0,90, - 2,10, - 3,30, - 8,15, - 15,90, - 23,90.

Zijn op *franco aanvrage*, *à contant*, te bekomen: aan het Hoofddepôt, bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. van HARINXMA, te Leeuwarden; Wed. H. A. BINKSMA, te Harlingen; alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

Harddraverij te Sloten.

Met toestemming van het Gemeente-Bestuur, gedenken de Kasteleins U. I. de JONG en P. S. KLIJNSMA, te Sloten, ondersteund door eenige Liefhebbers, op Vrijdag den 17 September 1852, des nademiddags te 2 uren, te doen Verharddraven en vrij te vereeren:

Een PRIJS in GELD, ter somma van ZEVENTIG GULDENS.

Alle Paarden mits niet meer dan 2 Prijzen, die van de Voorjaarsmarkt te Leeuwarden uitgezonderd, onder den Man gewonnen hebbende en tot genoegen der Keurmeesters zijnde, worden toegelaten. De aangifte zal op genoemden dag ten huize van U. I. de JONG moeten geschieden vóór elf ure des morgens, terwijl na afloop der Draverij de Prijs door den Kastelein P. S. KLIJNSMA ten zijnen huize zal worden uitgereikt.

Galoppeerpartij te Sloten.

Met toestemming van het Plaatselijk Bestuur, zal de Kastelein W. LAFFRA, op Maandag den 20 September e. k., des nademiddags ten 2 ure, doen Vergaloppen en vrij vereeren:

Tot PRIJS: *Eene fraaije ZILVEREN TABAKSDOOS*, en
Tot PREMIE: *Een HOOFDSTEL.*

De aangifte zal vóór des morgens elf ure ten huize van genoemden Kastelein moeten geschieden.

Kaatspartij te Herbaijum.

Met vereischt consent gedenkt de Kasteleinsche de Wed. J. A. SIERSMA, op Zondag den 19 September e. k., te laten Verkaatsen:

DRIE ZILVEREN LEPELS tot Prijs, en
DRIE ZILVEREN UITPLUISERS tot Premie.

Aangifte voor 2 uur.

De betrekking van VADER en MOEDER in het Diakonie-Armhuis te *Heerenveen* (*Ængwirden*), met den eersten Januarij 1853 openvallende, worden tot derzelver vervulling gehuwde personen van de Herv. Godsdienst en zonder kinderen zijnde, uitgenoodigd, zich vóór den 15 November aanstaande, met *gefrankeerde* brieven aan te melden bij den Boekh. LOOPSTRA, Onderwijzer der Jeugd te Lunjebird, gem. Ængwirden.

De voorwaarden aan deze betrekking verbonden, zijn een vast tractement ad *f* 250, benevens vrije kost en inwoning.

Een SMIDSKNECHT, zijn werk ten deele verstaande, of 2 à 3 jaren bij het smeden geweest zijnde, kan van stonden aan werk bekomen bij J. T. van der MEER, te Berlikum.

Op Texel wordt ten spoedigste gevraagd, een ongehuwden KOPER- of BLIKSLAGERS KNECHT, doch met het KAGCHELWERK bekend zijnde, van goede getuigschriften voorzien; men gelieve zich te adresseren bij S. & K. PONGER, op Texel, met franco brieven of in persoon.

***** **B**ij G. T. N. SURINGAR, Boekhandelaar te *Leeuwarden*, is uitgegeven en bij alle solide Boekhandelaren verkrijgbaar gesteld:

Een man uit het volk en andere Verhalen.

Vertaald door C. M. MENSING,
een gr. 8° boekdeel met fraai titelvignet . . . . *f* 2,90.

Van denzelfden met lof bekenden Vertaler komt heden van de pers:

Jacques Coeur en de Bruid van Douglas,

een boekdeel in gr. 8° met vignet . . . . *f* 2,90.

Heden verschijnt, en wordt aan de Inteekenaren verzonden, de zesde aflevering van het vierde deel van het werk van wijlen

Prof. J. A. UILKENS,

GETITELD:

De Volmaaktheden van den Schepper in zijne schepselen beschouwd,

TOT VERHEERLIJKING VAN GOD EN TOT BEVORDERING VAN NUTTIGE NATUURKENNIS.

Herzien en op de tegenwoordige hoogte der wetenschap gebragt door de Heeren: Prof. F. KAISER, Dr. E. M. BEIMA, Prof. C. J. MATTHES, Prof. J. van der HOEVEN, Prof. H. C. van HALL en Dr. J. R. E. van LAER.

Met geplaatdrukten titel en algemeenen omslag voor het vierde deel, bij inteekening . . . . *f* 1,00.

Met deze aflevering is ook het vierde deel, inhoudende de

NATUURLIJKE GESCHIEDENIS VAN HET PLANTENRIJK,

geheel vernieuwd door H. C. van HALL, Hoogleeraar te Groningen, compleet, 't welk in net cartonnen band thans gesteld is op . . . . *f* 5,75.

** **Tot den 20 September 1852**

TEEKENT MEN BIJ MEEST ALLE BOEKH. VAN *FRIESLAND* IN op een nieuw, deels Ernstig, deels Boertig Friesch werkje zijnde een reisverhaal van

T. G. v. d. MEULEN.

Waarvan de prijs bij inteekening zal zijn 50 Cents.
Zie verder Prospectus, alom voorhanden.

****** **D**en 1 dezer is de 10de Aflevering verzonden van het

HANDBOEK
DER
GESCHIEDENIS van het VADERLAND
DOOR
Mr. G. GROEN VAN PRINSTERER.

Nieuwe Uitgave in 12 Afleveringen à 40 Cts. de Aflever. (1ste Druk *f* 12,10.)

De buitengewone deelneming dezer nieuwe uitgave, *waardoor het getal inteekenaars reeds tot circa 1950 is geklommen*, heeft den Ondergeteekende in staat gesteld *om aan de Inteekenaren GRATIS* af te leveren eene *keurige Staalgravure* van het PORTRET van den *SCHRIJVER*, met *Facsimile*, gegraveerd door D. J. SLUIJTER.

De Inteekening is tot de uitgave der 12de Afl. geopend; daarna wordt de Prijs op *f* 5,80 gesteld.

Amsterdam, 8 September 1852. H. HÖVEKER.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.